

Adóügyeink 2.

Lehajolnak a legkisebb forintért is

Felelevenítve előző írásunk legfontosabb számait, Csongrád megyében az elmúlt évre vonatkozóan fél-százazren töltöttek ki bevallást – egyéni és társasvállalkozók, jövedelmüket több forrásból szerző alkalmazottak, dolgozó nyugdíjasok stb. – s egy adózóra vetítve, átlagosan 192 ezer forintos

„Ez a tyúk-tojás effektus: lehetne csökkenteni az adók mértékét, ha mindent befizetnének, de mert nem fizetnek be mindent, ezért nem lehet csökkenteni a kulcsokat” – mondja Minarik György, az APEH nemrégiben kinevezett elnöke. Adózni pedig kell, bár a közös teherviselésétől még nagyon távol vagyunk. Míg a bérből és fizetésből élő alkalmazottak minden forintját – beleértve a másod-, harmadállást stb. – megtagalja az adóhivatal, addig bizonyos vállalkozói csoportok – bevallásaik tanúságai szerint – létminimum alatti, -körüli jövedelmekből kénytelenek élni.

Csongrád megyében 1200 személy-, illetve teherfuvarozó dolgozik főállásban – Dáciától a Volvoig bezárolag –, egyéni vállalkozásból származó jövedelmük 1990-ben átlagosan 62 ezer forint volt, vagyis havi bruttó 5 ezer. Ebben az alacsony értékben az elszámolható magas kilométerátalány éppúgy benne van, mint az, hogy Magyarországon nem kötelező a taxaméter, a leplombált mindent tudó és megőrző taxióra.

A közel kétszáz élettermet és bizsotró üzemeltető vállalkozónak átlagosan 96 ezer forint bruttó jövedelme származott ebből a tevékenységéből, a 140 büfésnek, kocsmárosnak 105 ezer forint adózás előtti jövedelme keletkezett 'az 1990-es évben. Az utóbbi csoportnak egyébként kizárólag ebből az egyet-

len forrásból volt jövedelme, vagyis az adó-bevallás összesen, tizenennyolcadik sora megegyezik az ötödikkal.

A kétszáz, ruházati szakmában működő adóalanyoknak egyéni vállalkozásból 71 ezer forint jövedelme volt az elmúlt évben, de nem ebből a szűk havi bruttó 6 ezerből kellett megélniük, hiszen éves szinten átlagosan további 14 ezer – havi ezerkétszáz – forint egyéb jövedelmük is akadt.

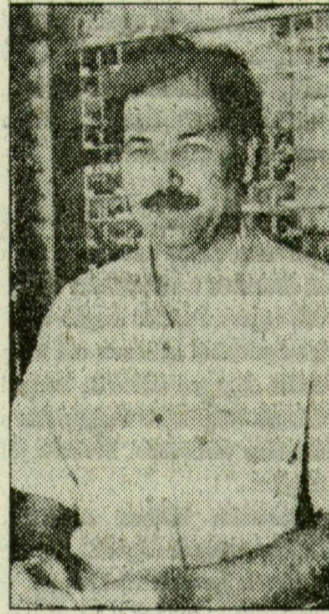
Természetesen voltak jobban kereső iparosok és kereskedők is, az előbbieket közül a legmagasabb jövedelmű csoport például a kohászoké, ők 240 ezer forint körüli éves bruttó jövedelmet vallottak be, míg a legmenőbb kereskedők, a felvásárlók már 370-et. Az iparosok, illetve kereskedők csoportjánál a regisztrált jövedelem csökkenésének irányába hatott a még tavaly is érvényes gyorsított amortizáció lehetősége, illetve az a tény, hogy a számlaadás, a hitelesített pénztárgép még nem kötelező.

KOVÁCS ANDRÁS

Műszaki alkotói díjas: Stefán György

Telefon-nyilvántartás számítógépen

– Mióta érdekli a programozás?
– Amióta az eszemet tudom... Már az első Spectrumok és Commodore-ok megjelenése óta otthon, a saját gépeimen dolgoztam, aztán eljuttattam a legnagyobbakig is. Hobbinak indult, és szakmává vált. A Szegedi Távközlési Igazgatóság nyilvántartási osztályán igyekeztem programok írásával segíteni a munkát. Az igények hívták életre ezt a programházat is. A fejlesztések tervezésénél szükség volt arra, hogy név, cím, idő és tápfej szerinti listák álljanak rendelkezésre. A programsor első darabja az „igénylők modulja” volt.

– Mit tud ez a nyilvántartás?
– Mindenki által ismert a korábbi rendszer: az igénylőket kartotékokon sorolták legtöbbször időrendbe. De ha egy utcarész igénylőt kellett kiválogatni mondjuk harminc- vagy ötvenezer adatlapról... hát az legalább egy hétig eltartott. A programmal mindössze néhány perc alatt – bármely rendelkezésünkre álló adatot kigyűjtési szempontul használva – elvégezhető ugyanez a művelet.

Az is szükségessé vált, hogy a várakozókat a hozzájuk tartozó tápfejekhez – vagyis a telefonvonalak elosztási pontjaihoz – tudjuk rendelni. Természetesen a tápfejek további adatait is bevittük a programba: felszerelési hely, szabad kapacitás, bordához kapcsolódás, szabad érpárok száma. Egy utcajegyzék is hozzátartozott még aszerint, mely területet szolgál ki az illető tápfej.

A Szegedi Távközlési Igazgatósághoz tartozó három megye (Csongrád, Békés, Bács-Kiskun) területén már elindult annak a számítógépes programnak a rendszerbe állítása, amelyet Stefán György dolgozott ki. A program másodpercek alatt ad információt a telefonnal kapcsolatos bármely kérdésről. Stefán György munkáját az idei távközlési világnapon műszaki alkotói díjjal ismertte el Horváth Pál, a Magyar Távközlési Vállalat vezérigazgatója. Kérdéseinkre a kitüntetett szakember válaszolt.

– És rögtön jött a következő igény: a kábelkönyveket is írjuk bele, mert azt is tudnunk kell, hogy a központi vezetékek milyen pontokon át jut el a lakásba. Ennek a hibakeresésnél van nagy jelentősége. A program segítségével a szerelő a hibabejelentés után azonnal tudja, hol kell ellenőriznie. Így a munkaszervezés is javulhat, nem kell kétszer ugyanazt a pontot vizsgálni.

– Mennyi ideig tartott a programcsomag kidolgozása?
– Még ma is tart... 1988-ban indult, Békéscsábán tesztelték, Miklósi Pál vezetésével, az alkotói díjat is ketten kaptuk. Ők rögtön be is vez-

abba hagnyi... Jó aprópó ennek bizonnyítására a nemrégiben meghozott kormányrendelet, amely csak az igénytípus, azaz kategória és a várakozási idő szerint rangsorolja a telefonkérelmeket. Amikor ez a program készült, a szabály még nem volt érvényben. Éppen a napokban fejeztem be a módosítást, most írtam át a kezelési utasítást.

A három blokk egymással is kapcsolatban van, önállóan dolgozik, állandó az adatmozgás, a kommunikáció a részek között.

– Milyen mélységű számítógépes ismeret szükséges a program használatához?
– Egy ügyintéző is könnyen kezelheti a rendszert. A legtöbb műveletet a gép maga végzi, többnyire csak a kijelölést, rámutatást kell elvégezni. A most befejezett pontosítás mellett még azt is hozzáértünk a programhoz, hogy az összes adminisztrációt is maga csinálja, körülbelül ötvenféle lelvelformából választ, a memóriájában tárolja, mikor, kinek, mit írt. Ha pedig fölöslegessé, túlhaladottá válik egy anyag, továbbküldi az irattárba. A rendszer arra is alkalmas, hogy más üzemegegységek adatait akár telefonvonalon, akár lemezen továbbítsa.

– Használják már a programot?
– Az igazgatóság három megyéjében már hozzáfogtak az adatfeltöltéshez. A program hálózatban is használható, több helyen lehet adatokat bevinni. Nagy előnyét abban látom, hogy összekapcsolja a különböző szakterületek nyilvántartásait, amelyek kezelése csoportok, osztályok fönntartását tették szükségessé. És természetesen igen kicsire csökkenti a hibázás lehetőségét.

– Az országban van hasonló kezdeményezés?
– Rész munkák vannak, de amennyire tudom, így együtt nekünk sikerült először kidolgozni ezt a nyilvántartási rendszert. Már sokfelől érdeklődnek, azt hiszem, hamar bevezethetik másutt is.

NYILAS PÉTER

„Szenesedő” kalászosok

Aratási ígérvény

Az aratás kezdete a nyakunkon, s bizony még elég nagy a tanácsatlanság, mi lesz a sorsa a termésnek. A megyei Földművelésügyi Hivatal tisztázó megbeszélésre invitálta tegnap, szerdán délután a termelőket, forgalmazókat. A „hírnök”, Mezei János FM főosztályvezető-helyettes, a délelőtti tárcaközi megbeszélésen elhangzott véleményeket foglalta össze, melyet így summázott: „közelebb kerülünk a megoldáshoz, de konkrétumot ne várjanak tőlem”.

Íme a helyzetfeltárás matematika. A termésbecslések szerint 5,8 millió tonna búzát, 1,8 millió tonna egyéb kalászosat és 6,3 millió tonna kukoricát takaríthatunk be. A meglévő gabonakészlet 2 millió tonna, amely nem sok, de túlzottan nagy benne a nehezen értékesíthető búza aránya. A jövő júniusig prognosztizált összes belső fogyasztás 11,6 millió tonna, így a felesleg 2,3 millió tonna. Ennyit kellene exportálnunk, főként búzából, mert ebből van a többlet.

A nélkülözhetetlen bevételhez. A készletezés finanszírozására 10-15 milliárd forintnyi hitelkeretet kellene rendelkezésükre bocsátani, melyből 2 milliárd forintnyi az elképzelt kamattámogatás.

Az már biztos, hogy a búza vetésterületét vissza kell fogni, mértékét a Szovjetunióba ezután is értékesíthető, 0,5-1,5 millió tonnára becsült nagyságrendje határozza meg. A jelenlegi világpiaci árat nézve árpból, kukoricából a kiesés egy része pótolható. Elvi döntés született az állami szerepvállalásról, amelyet azonban szigorú mennyiségi korlátozáshoz kötnék. A termelők ennek mértékét mielőbb tudni szeretnék, hisz a vetőmag-szemlézések ideje az aratás.

A megyei helyzetről Fülöp Mihály, az FM hivatal vezetője szólt, s 128 ezer tonnában határozta meg a le nem kötött, zömében exportképes gabonakészletet.

Az egyik felszólaló megkérdezte Mezei Jánost, mi a véleménye arról a felvetésről, hogy a búza már olesóbb tüzelő lenne, mint a megemelt árú szén. A teremben érezhetővé vált a feszültség, hisz mindez olyan háborgozatóan abszurd, és mégis hihető, hogy egy jóérzésű embert a hidegrázza töle. A főosztályvezető-helyettes szerint a kormány és a Parlament nem hagyja idáig fajulni a helyzetet, de utolsó lehetőségként nem kizárt.

A problémának ez az egyik oldala. A belföldi felhasználásra maradt tételt a Gabonaforgalmi és Malomipari Vállalatok és más forgalmazók igényük szerint, fokozatosan kívánják beszerezni. Így a termelő rakározni kényyszerül, s csepegtetve jut

T. Sz. I.

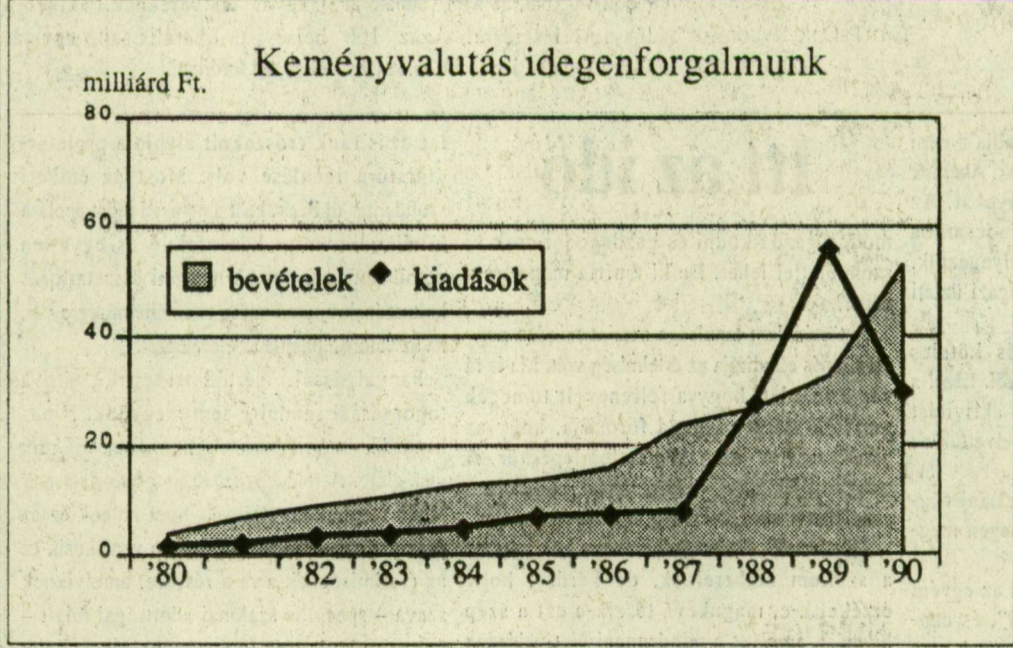
Új Ausztria

Lottó felvevőhelyek

A Lottó Unió Kft. további erőfejlesztéseket tesz az ügyfélszolgálat javítása és a felvevőhely hálózat további bővítése érdekében. Ennek egyik jeleként hétfőn, június 24-én 29 új felvevőhely nyílt az IBUSZ irodákban, ahol a Lottó Unió Kft. területfelelősei által kiképzett személyzet szívesen áll az ügyfelek rendelkezésére. Ezzel a felvevőhelyek száma 140-re nőtt az országban és a tervek szerint az év végére a 200-at is elérheti.

Az érintett Csongrád megyei IBUSZ irodák címei: Szeged, Klauzál tér 2., Szentés, Kossuth u. 12., Hódmezővásárhely, Andrassy u. 5-7.

Nyereséges vállalkozás?

A sok lehangoló gazdasági helyzetelemzés után igen szép, 1990. évi eredményeket felmutató vállalkozásról ad információt a KSH Nemzetközi idegenforgalmi jelentése.

A Magyarországra látogató közel 40 millió érkezésből 11 millió a kiránduló, a többi átutazó és bevásárló. A kirándulók száma közel kétszerese az 1989. évinek. A vendég-

látáskapacitás kihasználatlansága ugyanakkor 10 százalékkal nőtt, s hogy miért? Az okok között minden bizonnyal ott szerepel, hogy az ideérkező fizetőképes kereslet kisebb a csillagászati összegeket is elérő vendéglátási kapacitásnál. Külföldön ilyenkor szokták a nagy árengedményeket bevezetni, mert a kisebb összegű bevétel is jobb a semminél.

Nálunk egyelőre nem divat szezon alatt az ilyen üzletpolitika.

Az idegenforgalmi bevételek több mint harmadával voltak magasabbak az előző évinél. Konvertibilis valutából 60 százalékkal nagyobb, rubelelismólásból 30 százalékkal volt kevesebb a bevétel. A növekedést a hazai fogyasztói árak közel 30 százalékos emelkedése nagyban

befolyásolta, hiszen ez – a forint leértékelése ellenére – drágította a külföldiek itt tartózkodását.

Az MNB által regisztrált dolláros bevétel mellett azonban feltehetően továbbra is magas a fekete piaci, az államháztartást elkerülő valuták aránya. Ugyanebben a mérlegben az idegenforgalmi kiadások 36 százalékkal csökkentek. A konvertibilis elszámolású kiadás a lakosság fejénként kiváltható évi 50 dolláros korlátozása következtében csökkent 46 százalékkal, dollárban kifejezve pedig a felére esett vissza.

Így lett tehát az 1989. évi jelentős passzívum után 1990-ben az államháztartás mérlegén 350 millió dolláros aktívum. Így lett az idegenforgalom nyereséges vállalkozás 1990-ben!

Csak hogy a jól mutató számok mögött megisméltést nem kívánó folyamatok zajlódtak, s az idegenforgalom nyeresége nem lehet tartós, ha az üzletágat nem profi módon műveljük, hanem adminisztrációs eszközökkel irányítjuk. Igaz, az 50 dolláros fix kiadás sem kötelező!

DONKÁNÉ VEREBES ÉVA
KSH